



دوشنبه ۲۲ دی ۱۴۰۴ ۸ صفحه ۲۰ هزار تومان ۴ سال چهارم شماره ۹۸۰
www.hammihanonline.ir



۱۰ سهامدار بزرگ بودجه

گزارش فرزانه طهرانی نشان می‌دهد کسری صندوق بازنشستگی از سال ۹۷ تا امروز ۱۶ برابر شده است



روایت شورا از حوادث شهر

گفت‌وگو با اعضای شورای شهر تهران درباره ناآرامی‌های چند روز اخیر



عبور از ابتکار و یتکاف

روابط ایران و آمریکا در گفت‌وگو با باربارا اسلاوین پژوهشگر ارشد مؤسسه استیمسون



خشونت و استیصال

نقدی از فرید ناصر درباره سریال «وحشی» که فصل دوم آن در حال پخش است

سرمقاله

بازی گذشته و آینده

این روزها ایران و ایرانیان روزهایی دشوارتر از همیشه را می‌گذرانند. شاید در دهه ۶۰ یا دهه ۳۰ (سال‌های دولت مصدق) هم عموم مردم از نظر اقتصادی و معیشتی شرایطی سخت داشتند و یا امکانات مورد نیاز برای یک زندگی عادی و معمولی، در سطح کنونی تعریف نمی‌شد. اما سختی و دشواری زندگی چنین به چشم نمی‌آمد و احساس نمی‌شد. دلیل این مسئله در تفاوتی است که شرایط کنونی زیست آدمیان و فضای کلی جهان را با آن دوران متمایز می‌سازد. انسان ایرانی امروز دائماً در حال مقایسه وضعیت خود با دیگر کشورهای جهان است. بدتر از آن، بخش عمده جامعه که طبقه متوسط شهری و حتی روستایی را شکل می‌دهد، وضعیت امروز خود را با دیروز مقایسه می‌کند. این دیروز، چندان هم گذشته دوری نیست. امروز گذران زندگی هر فرد و هر خانواده ایرانی، نسبت به پنج سال قبل، سه سال قبل، یک سال قبل و حتی شش ماه قبل و یک ماه قبل سخت‌تر و دشوارتر شده است. این سختی و دشواری نه فقط در افول میزان مسافرت و تفریح و سرگرمی خود را نشان می‌دهد که به سطح نیازهای حیاتی رسیده است. اولی‌ترین مواد غذایی به تدریج در حال حذف شدن از سبد خرید و سفره بخش قابل توجهی از جامعه است. این وضعیت با حذف ارز ترجیحی در هفته‌های اخیر، تشدید شده است و به‌ویژه در سه کالای اساسی (مرغ، تخم‌مرغ و روغن) با رشدهای بیش از ۵۰ درصدی و ۲۰۰ درصدی همراه بوده است. رخدادی که تصویر هراس‌انگیز و نگران‌کننده را برای خانواده‌ها شکل داده است و شاید بیش از پدران و مادران، برای فرزندان که با این وضعیت اقتصادی و معیشتی هیچ چشم‌اندازی از آینده برای خود نمی‌توانند تصور و تصور کنند. این دومین تفاوت شرایط کنونی با دهه‌های گذشته است؛ فقدان چشم‌انداز و نبود حداقل تصویری از آینده. این بی‌آیندگی و بی‌فردایی در کنار آن مقایسه حسرت‌بار با گذشته و دیروز، بستر اجتماعی مناسبی را برای جریان‌ها و نیروهایی فراهم می‌سازد که با تبدیل گذشته به نوستالژی، آن را به عنوان کالای مناسب برای فردا و آینده بازنمایی و بسته‌بندی کنند و به جامعه جوان ایرانی که آهی در بساط خود نمی‌بیند، بفروشند. این تصویر کلی و کلانی است که از جامعه امروز ایران می‌توان داد. البته، بخش‌هایی از این تصویر با تبلیغ و تخریب و حتی تسلیح می‌تواند آگران‌دیسمن شود و وجدان عیان جامعه و حکومت را از آنچه که هست، بزرگ‌تر نشان دهد. ارائه تصویری فاقد هیچ‌گونه درایت و قدرت و بصیرت از نهاد دولت و حکومت مستقر و در مقابل، طلایی نشان دادن گذشته و آن را فاقد هیچ عیب و ایراد تصویر کردن، طبیعت یک مواجهه «همه یا هیچ» است. مواجهه‌ای که هر طرف جز با نابودی طرف دیگر نمی‌تواند مستقر بماند یا استقرار دیگری را ستاند. در چنین مواجهه‌ای، بخش گسترده‌ای از جامعه و نیروهای سیاسی و اجتماعی نقش و جایگاهش بیش از تماشاگر یا بازیگران منفعل و نیمکت‌نشین خواهند داشت. این بخش از جامعه البته نگران شرایط موجود و پیامدهای آن است و مسیر و سیاست‌های حاکم و جاری کشور را نمی‌پسندند و بارها و بارها در قبال آن، فریاد هشدار و اعتراض سر داده است و حتی در جنبش‌هایی چون ۱۳۷۸، ۱۳۸۸ و ۱۴۰۱ هزینه‌ها پرداخته است اما در عین حال، همین بخش از جامعه تکرار تجربه انقلاب و شکل دادن بی‌ثباتی سیاسی و اجتماعی و بر باد دادن زیرساخت‌های اقتصادی و اداری کشور را نمی‌پسندند و هراس آن دارد که بازسازی گذشته نه در رنگ و لعاب‌ها و احداث کارخانه‌ها و توسعه راه‌ها که با چندپارگی و آدم‌کشی و بلوا و انفجار حادث شود. چنین وضعیتی است که حال ایران را به تعلیق کشانده است. ← ۳

پزشکیان: به مردم حق می‌دهم

باتشریح شرایط کشور
و انتقاد از کشیده شدن اعتراضات
به خشونت و تخریب

گفتار
مقامات
۳

در گفت‌وگو با وکلا و خانواده متهمان پیگیری شد:

آخرین وضعیت بازداشت‌شدگان

گزارش
جامعه
۷